

INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS

2008/2009

Második akkreditációs értékelés

**DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI
EGYETEM**

AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS

2009/9/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT

2009. december 4.

I. AKKREDITÁCIÓS DÖNTÉS

DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM	2009/9/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT A Az egyetem akkreditációja – az intézmény akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2017. december 31-ig hatályos
--	--

Az akkreditációs döntés indoklása:

*A felsőoktatásról szóló hatályos 2005. évi CXXXIX. tv. vonatkozó §-ai , illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a **DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM EGYETEMKÉNT AKKREDITÁLHATÓ**, mert teljesíti a MAB egyetemmel szemben támasztott akkreditációs követelményeit, azaz*

- *Hittudományi képzési területen több szakon folytat alap- és mester képzést továbbá hittudományok tudományterületen jogosult doktori képzésre és doktori fokozat odaitélésére (L.: az akkreditációs jelentés függelékének I. pontját);*
- *Rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges állandó kutatói, oktatói karral. Alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók 75 %-át közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatja (MAB elvárás: min. 60 %); A munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók 95 %-ának van tudományos fokozata.*
- *Rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épületekkel – bennük a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel – megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóléhelyekkel, műszerekkel, nyersanyagokkal és más eszközökkel, valamint kollégiumi férőhelyekkel, sport és kulturális létesítményekkel, diákétkezési lehetőségekkel, további szükséges szociális-ellátó eszközparkkal).*

II. MŰKÖDÉS- ÉS MINŐSÉGÉRTÉKELÉS

II.1 A szervezeti és a működési minőségértékelés

Az Egyetem mintaszerű önértékelési beszámolót készített, mind az intézményi önértékelés, mind az egyes szakok önértékelése gondosan összeállított, jól áttekinthető. A helyszíni látogatás pedig meggyőzően bizonyította, hogy az önértékelésből kialakuló igen pozitív kép mindenben megfelel a valóságnak.

Bár a jelen intézmény alapító okirata csak 2006. június 20-i keltezésű, az 1538 óta működő Debreceni Református Kollégium a Magyarországi Református Egyház egyik legősibb intézménye. Az Egyetem a Református Egyház szolgálatában álló oktató, nevelő és tudományművelő intézmény.

Minden mutatót egybevetve megállapítható, hogy az Egyetem intézményi kapacitása az összes szakon bőven elegendő a képzési és a tudományos feladatai ellátására. Az Egyetem rendelkezik a folyamatos működéshez szükséges személyi feltételekkel, a tárgyi és pénzügyi eszközökkel. Az intézményi dokumentumok megfelelnek a hatályos Ftv. rendelkezéseinek. Állandó oktatói karának tudományos minősítettsége jóval meghaladja a MAB által előírt minimum követelményeket. A teljes állású minősített oktatók száma 21, 8 fő habilitált. Az oktatók összlétszáma 29 fő. Céljuk, hogy 2010. szeptember 1-jétől lehetőleg minden tanszéken, tudományáganként legalább egy egyetemi tanár és további egy tudományos fokozattal

rendelkező adjunktus, docens vagy tudományos munkatárs dolgozzon. (Jelenleg az oktatói arány tanszékenként átlagosan 2 fő.) Az egyetemi tanári kinevezésekre nyilvános pályázat keretében, a MAB szakértő véleményével ellátva kerül sor. A szakfelelősök és tantárgyfelelősök mind teljes állású, tudományos fokozattal rendelkező oktatók, terhelésük (óra-, kredit-szám) nem haladja meg az előírt szintet. Az átlagos óraszám csak a gyakorlati tárgyat oktatók esetében nagyobb. Az Egyetem tudatosan és tervszerűen foglalkozik az utánpótlás nevelésével. Ebben nagy segítséget jelentenek az Egyetem szerteágazó, igen sokrétű külföldi kapcsolatai.

Megállapítható, hogy az akkreditációs követelményrendszerben lefektetett minőségi küszöbszintet minden tekintetben magasan felülmúlja az intézmény képzési és tudományos tevékenysége.

II.2 Minőségbiztosítás és -fejlesztés értékelése

Az Intézményi Beszámoló pontosan és példamutatóan a MAB Útmutató szerinti (ESG) felépítésben, kellő részletességgel, elemzően, egyben őszinte önértékelést végezve mutatja be az Egyetem minőségbiztosítását, a szakok mintegy 5 oldalon foglalják össze a témát, szintén őszinte önértékelés keretében.

A példamutató írásbeli beszámolók mellett a helyszíni szemle egyértelműen igazolta, hogy az Egyetemen magas színvonalon folyik a tudatos minőségbiztosítás. Az Egyetem felismerte azt, hogy a tudatos minőségbiztosítás elősegíti az esetleges hibák feltárását és azok jövőbeli megismétlődésének a megakadályozását, továbbá a képzés minőségének folytonos tökéletesítését.

Az Intézményi Beszámoló alapján megállapítható, hogy az Egyetem komolyan átgondolva sikerrel igyekszik az ESG ajánlásokat beépíteni a minőségbiztosítási rendszerébe.

Mind az írott anyagok, mind a személyes megbeszélések az Egyetem jó minőségi szemléletét tükrözik, amelyet külön alátámaszt az őszinte hangú, elemző önértékelés. A tudatos minőségi szemléletet igazolja az is, hogy az anyagok jól tükrözik a minőségszabályozás lényegét jelentő, a felhasználói körrel fennálló szoros kapcsolatot és a felhasználóktól nyert észrevételek alapján történő törekvést a képzés minőségének a tökéletesítésére.

Összefoglalva megállapítható, hogy a Debreceni Református Hittudományi Egyetem sikerrel, hatékonyan működteti az ESG ajánlásokon alapuló korszerű minőségbiztosítási rendszerét, így tevékenysége példamutató.

III. ÖSSZEFOGLALÓ ÉS AJÁNLÁSOK AZ INTÉZMÉNY SZÁMÁRA

1. Az Egyetem szervezeti felépítése és szabályzata mindenben megfelel az előírásoknak, számos olyan elemet tartalmaz, amely minden szinten biztosítja a hatékony működést. Az intézmény kiemelkedően magas képzési és tudományos színvonalát mutatja az is, hogy a Ftv.-nek több olyan rendelkezését, ajánlását is bevezették, amelyekre a hitéleti képzést folytató intézmények nem kötelezettek (pl. az egyetemi tanárok kinevezéséhez a MAB ajánlása, a Gazdasági Tanács működtetése).
2. Az Egyetem viszonylag kis méretei lehetővé teszik, hogy igen jó személyes és szakmai kapcsolat alakuljon ki egyrészt a vezetés és az oktatók, másrészt az oktatók és a hallgatók között. Az információáramlás így minden irányban hálószerűen biztosított mind formális, mind informális utakon (munkatársi, intézményvezetői értekezlet, bizottságok, szenátus, gazdasági tanács).
3. Napjaink folyton változó felsőoktatási – egyházi - társadalmi környezetében igen nagy szükség van a képzés folyamatos monitorozására, a szükséges változtatások megtervezésére és végrehajtására. Ebben döntő szerepe van a Minőségbiztosítási és Intézményfejlesztési Bizottságnak (éves önértékelés, fejlesztési tervek készítése stb.).
4. A folyó képzésekhez a személyi és tárgyi feltételek maradéktalanul biztosítottak. Az infrastrukturális feltételek mindenben adottak, a hatalmas és nagy múltú könyvtár folyamatos fejlesztésére minden évben nagy összegeket fordítanak.
5. A hallgatók és főállású oktatók aránya 11:1, ami a képzés eredményességét tekintve igen jó, a gazdaságosság szempontjából azonban gondot jelenthet. Az intézmény fenntartója a Tiszántúli Református Egyházkerület, amely rendszeresen hozzájárul az Egyetem anyagi fenntartásához („zsinati felsőoktatási támogatás”).
6. A képzések közül érthetően a legfontosabb (és legnagyobb létszámú) a teológus-lelkész szak. Ez többirányú feladattal és lehetőséggel jár. Egyrészt igényli az állandó kapcsolatot a fenntartóval és a helyi gyülekezetekkel. Az elméleti képzés eleve gyakorlatorientáltan szerveződik, a 11.-12. félév pedig valamely gyülekezetben eltöltendő gyakorlati-segédlelkészi év gyakorlatvezető irányításával. Az oktatás mellett nagy súlyt fektetnek a hallgatók személyiségének fejlesztésére; a Minősítő Bizottság évente ülésezik, és dönt a hallgatók pályaalkalmasságáról, elhivatottságáról.
7. Az Egyetem feladatának tekinti a lelkész továbbképzést is, ezen a téren még jelentős továbbfejlesztést lehet és kívánatos végrehajtani.
8. Különböző rendezvényeivel elsősorban a Tiszántúl reformátusságának szellemi központja, de fontosak a Kárpát-medencei és a nemzetközi kapcsolatok is.
9. Az Egyetem az ETN elektronikus hallgatói nyilvántartó rendszert használja. Ez a rendszer – tekintettel a kevés számú hallgatóra – a felhasználók tapasztalata szerint minden felmerülő igényt kielégít, és maradéktalanul lehetővé teszi az adatszolgáltatást az Oktatási Hivatalnak és egyéb hivatalos szerveknek, és biztosítja az akadálymentes kapcsolattartást az oktatókkal és a hallgatókkal. Az Egyetem vezetősége az eddigi tapasztalatok alapján biztosítva látja a rendszer folyamatos informatikai továbbfejlesztését is.
10. A külföldi ösztöndíjak száma – főleg a teológus hallgatók körében – imponálóan magas, elsősorban az egyházi ösztöndíjaké. A képzés elismertségét mutatja, hogy többen külföldön szereznek doktori fokozatot.

11. Az Egyetem igen szoros kapcsolatot tart fenn a Debreceni Tudományegyetemmel, együttműködési megállapodás van köztük, közös kurzusokat indítottak, indítanak, a két intézmény oktatói kölcsönösen tartanak rendszeres vendégelőadásokat, kurzusokat.
12. Az Egyetem képzési és tudományos kapcsolatai a magyarországi teológiai felsőoktatási intézmények között is kimagaslóan jónak számítanak. Az oktatók így folyamatos impulzusokat kapnak tudományos munkásságukhoz, mind konferenciákon való részvétellel, mind magyar és idegen nyelvű publikációkkal („*academic excellence*”).

IV. SZAKÉRTÉKELÉSEK

Hagyományos képzések

<i>vallástanár</i> székhelyen és székhelyen kívül, Szegeden képzési szint: egyetemi (kifutó) <i>hitoktató</i> képzési szint: főiskolai (kifutó)	2009/9/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT A A szakok akkreditációja a képzések kifutásáig hatályos.
---	---

A Bologna folyamat szellemében e szakokon megszűnt a beiskolázás, az utolsó diplomákat e tanév végén adják ki.

A *hitoktató* szak a Debreceni Egyetem Pedagógiai Főiskolai Karának hallgatói számára kínált képzést közös képzés keretében. E tapasztalatokat felhasználva és a képzést a megnövekedett követelmények szerint továbbfejlesztve indult el a *katechéta–lelkipásztori munkatárs* alapszak.

Osztatlan képzés

<i>teológia</i> – <i>teológus</i> szakirány – <i>lelkész</i> szakirány képzési szint: osztatlan, egységes mesterképzés	2009/9/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT A A szak akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelés esetén – 2017. december 31-ig hatályos
---	---

A teológia szak több évszázada szervesen jelen van a magyar egyházi felsőoktatásban. A két szakirány letisztult szakszerkezetet mutat: a teológia szakirányt azok a hallgatók választják, akik jelentkezéskor még nem érzik, hogy a lelkész hivatás mellett fognak majd dönteni. A képzés során lehetőség van átmenetre; ez a lehetőség a már beiratkozaskor lelkész szakirányt választott hallgatók számára is fennáll. A szak célkitűzéseinek a szakirányokon a folyó képzés teljes mértékben megfelel. Az elméleti megalapozásra alapuló gyakorlati képzést kiterjedt, az Egyetem folyamatosan bővülő kapcsolatrendszerének köszönhetően minden speciális területet érintő színtereken biztosítják. Az Egyetemen folytatott kutatómunka kutatóműhelyekben valósul meg. Ezek széleskörű hazai és nemzetközi kapcsolatai nem csupán az oktatók, de a hallgatók számára is lehetővé teszi a kellő kitekintést, és biztosítja a doktori képzésre történő felkészítést.

Új típusú képzések

<i>katekéta – lelkipásztori munkatárs</i> <i>képzési szint: alapképzés</i>	2009/9/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT A A szak akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelés esetén – 2017. december 31-ig hatályos
---	---

A szak olyan hittanokatokat, illetve lelkipásztori munkatársakat képez, akik megfelelő irányítással képesek részt venni a református egyház hitoktatási, igehirdetési, pasztorális szolgálatában. A képzés megfelel a KKK-ban rögzített kompetenciáknak. A szak előzménye a korábbi hitoktatói képzések, az ott szerzett tapasztalatokat felhasználják a jelen képzésben is. A 2005-ben akkreditált szak tantárgyi hálóját folyamatosan fejlesztik, tekintetbe véve az első végzett évfolyam képzése során szerzett tanulságokat is. Újdonságnak számíthat, hogy az alapozás után a kötelező tanegységek mellett egyre több a szabadon választható tárgy, sávmegkötésekkel. A teológiai diszciplínák lefedik a teológia legfontosabb területeit. Az 50 kredit értékű hitoktatói modul pedig alkalmas arra, hogy felkészítse a hallgatókat jövődi szolgálatukra. Ez év őszétől a végzős hallgatóknak lehetőségük nyílik arra is, hogy a hittanár-nevelő mesterszakon folytassák egyetemi tanulmányaikat. Ugyanakkor nagy hangsúlyt fektetnek a gyakorlati képzésre annak érdekében, hogy a végzett hallgatók mind közoktatási, mind gyülekezeti keretben önálló hittanoktatói munkát folytathassanak. Az egyházkerület gyülekezeteiben és egyházi közoktatási intézményeiben a gyakorlólhelyek és a gyakorlatvezetők egyaránt biztosítva vannak.

Az alapképzési szak minden szempontból megfelel a törvényi előírásoknak, a MAB akkreditációs kritériumainak. A képzési feladatok mellett igen szép tudományos és kutatói munka is folyik a szakon, országos és nemzetközi kapcsolataik kiválónak mondhatók.

<i>hittanár – nevelő</i> <i>székhelyen és székhelyen kívül, Szegeden</i> <i>képzési szint: mesterképzés</i>	2009/9/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT A A szak akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelés esetén – 2017. december 31-ig hatályos
---	---

A **hittanár – nevelő** mesterszakon az intézmény szakindítási kérelmét a MAB támogatta, az új, akkreditált szakon 2009 őszén indul el a képzés, székhelyen és székhelyen kívül (Szegeden). További – tervezett mesterszakok: pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés mesterszak, 50 kredites „teológiai minor” képzés.

FÜGGELÉK:

I. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem képzései

Osztatlan képzés

teológia (teológus és lelkész szakirányokon)

Új típusú képzések

alapképzés: *katekéta – lelkipásztori munkatárs*

mesterképzés: *hittanár – nevelő*

Hagyományos képzések:

vallástanár (egyetemi, kifutó, székhelyen és székhelyen kívül, Szegeden)

hitoktató (főiskolai, kifutó)

Szakirányú továbbképzések:

pasztorálpszichológia

egyházi intézményvezető

Doktori képzés:

Hittudományi Doktori Iskola

II. A Látogató Bizottság tagjai:

LB elnök: **Várszegi Asztrik** főapát, Főapáti Hivatal Pannonhalma

LB tagok: **Fabiny Tamás** püspök, egyetemi tanár, MEE, Északi Egyházkerület

Hegedűs Pál assistant professor, CEU

Karasszon István egyetemi tanár (volt dékán), KRE

Lukács László főiskolai tanár (volt rektor), SSzHF

Veress Gábor egyetemi tanár, minőségbiztosítási szakértő, PE

Teleki László hallgatói képviselő, HÖÖK

Az intézményi látogatás időpontja: 2009. április 1.